

Sygnatura akt XIII GC 1676/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Łódź, dnia 10 stycznia 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XIII Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Piotr Chańko

Protokolant: sekretarz sądowy Izabela Ćwiklińska

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2020 roku w Łodzi

na rozprawie sprawy:

I. z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W.

przeciwko A. M.

o zapłatę kwoty 4.116,94 zł

oraz sprawy

II. z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej z siedzibą we W.

przeciwko A. M.

o zapłatę kwoty 36.496,95 zł

1. oddała powództwo;

2. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. na rzecz A. M. kwotę 2.317 zł (dwa tysiące trzysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

1. oddała powództwo;

2. **zasądza od (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej z siedzibą we W. na rzecz A. M. kwotę 7.217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych);**

3. **nakazuje pobrać od (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej z siedzibą we W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 1.639,79 zł (jeden tysiąc sześćset trzydzieści dziewięć złotych siedemdziesiąt dziewięć groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.**

Sygnatura akt XIII GC 1676/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 31 marca 2016 roku złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. domagał się zasądzenia od pozwanej A. M. kwoty 4.116,94 zł, a także kosztów procesu. Na uzasadnienie zgłoszonego żądania powód wskazał, że strony w dniu 11 lutego 2015 roku zawarły w formie telefonicznej umowę o współpracę, na mocy której powód świadczył na rzecz pozwanej usługi określone w ustawie z dnia 9 kwietnia

2010 roku o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, zaś pozwana zobowiązała się do uiszczenia miesięcznego abonamentu oraz opłat dodatkowych określonych w cenniku stanowiącym integralną całość zawieranej umowy. Celem potwierdzenia zawarcia umowy powód przesłał na adres mailowy pozwanej ogólne warunki współpracy wraz z egzemplarzem umowy oraz aneksem. Pozwana otrzymała także login i kody niezbędne do zalogowania do informacji administrowanych przez powoda. Na potrzeby korzystania z usług pozwana otrzymała kody niezbędne przy logowaniu do systemu informacji administrowanych przez powoda. W związku ze świadczonymi usługami powód obciążył pozwaną fakturami VAT, których pozwana pomimo otrzymanego wezwania do zapłaty nie uregulowała. Na dochodzoną pozwem kwotę składa się nadto kwota 165,98 zł stanowiąca równowartość kwoty 40 euro tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności.

/pozew k. 3-6/

Nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 18 maja 2016 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie uwzględnił żądanie pozwu w całości w sprawie o sygn. VI Nc-e 481829/16.

/nakaz zapłaty k. 7/

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości kwestionując jednocześnie fakt zawarcia umowy w formie telefonicznej z powodem. Nadto pozwana podała, że została celowo wprowadzona w błąd przez przedstawiciela powoda, który podczas rozmowy telefonicznej zapewnił ją o bezpłatności jednego wezwania do zapłaty i braku dalszych konsekwencji finansowych.

/sprzeciw k. 9-11/

Postanowieniem z dnia 10 czerwca 2016 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny przekazał ww. sprawę do tut. Sądu.

/postanowienie k. 12v./

W odpowiedzi na pozew pozwana wskazała, iż wbrew twierdzeniom powoda nie zawarła z nim żadnej umowy. Pozwana podkreśliła, że nie zdecydowała się na zawarcie umowy z powodem, gdyż po zapoznaniu się z jej treścią stwierdziła, iż **została celowo wprowadzona w błąd** nie tylko co do skuteczności usług, ale również ich zakresu. W ocenie pozwanej została ona bezpodstawnie obciążona ośmioma fakturami, bowiem nie korzystała z systemu powoda. Pozwana podała, że ww. umowa winna być zawarta w formie pisemnej pod rygorem nieważności oraz wskazała, że nie mogła korzystać w sposób całościowy z systemu (...), ponieważ nie mogła przekazywać informacji gospodarczych w celu ich ujawnienia, tym samym brak jest podstaw do pobierania jakichkolwiek opłat przez powoda.

/odpowiedź na pozew k. 51-53/

Pozwem z dnia 8 sierpnia 2016 roku powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. wniósł przeciwko pozwanej A. M. o zapłatę kwoty 36.496,95 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 28 marca 2015 roku do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów procesu. Na uzasadnienie pozwu powód wskazał, że pozwaną łączyła z (...) S.A. umowa, w ramach której pozwana korzystała z elektronicznego panelu klienta na portalu internetowym (...). Powód wskazał, iż pozwana miała możliwość korzystania z funkcjonalności ww. systemu w zakresie zlecenia windykacji należności do (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zawierając w dniu 18 lutego 2015 roku osobną umowę w formie elektronicznej. Zgodnie z jej postanowieniami powód był zobowiązany do przeprowadzenia działań polubownych, a pozwana do zapłaty wynagrodzenia prowizyjnego w wysokości min. 9% liczonego od każdej kwoty wpłaconej przez dłużnika na poczet spłaty zobowiązania. Powód w dniu zawarcia umowy rozpoczął działania windykacyjne wobec dłużnika pozwanej mające na celu odzyskanie należności. W dniu 3 marca 2015 roku pozwana poinformowała o wycofaniu zlecenia z obsługi, co zgodnie z OWU wiązało się z obciążeniem strony

pozwanej karą umowną w wysokości 50% wynagrodzenia prowizyjnego, które należałoby się powodowi w przypadku wyegzekwowania należności. Pozew zarejestrowano pod sygn. akt XIII GC 3021/16.

/pozew k. 4-5 akt o sygn. akt XIII GC 3021/16/

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 28 października 2016 roku Referendarz Sądowy w tut. Sądzie uwzględnił żądanie pozwu w całości.

/nakaz zapłaty k. 31-32 akt o sygn. XIII GC 3021/16/

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania. Na uzasadnienie sprzeciwu pozwana podała, iż telefonicznie zgłosił się do niej przedstawiciel (...), który celem sprawdzenia jak będzie kształtować się współpraca zaproponował bezpłatne wysłanie do dłużnika pozwanej wezwania do zapłaty. Pozwana podała, iż nie zawierała żadnej umowy z powodem oraz nigdy nie udzieliła (...) pełnomocnictwa do zawarcia umowy w jej imieniu. W ocenie pozwanej powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. bezpodstawnie obciążył ją prowizją.

/sprzeciw k. 34-35 akt o sygn. XIII GC 3021/16/

W odpowiedzi na sprzeciw z dnia 9 stycznia 2017 roku powód wyjaśnił, iż roszczenie zgłoszone w pozwie wynika ze zlecenia przez pozwaną windykacji należności od dłużnika pozwanej, która prowadzona była w ramach świadczonej usługi: „Wezwanie do zapłaty plus”. Pozwana zobowiązana była do podjęcia czynności w ramach panelu klienta w serwisie (...) S.A. w ramach współpracy z którym otrzymała login i kody umożliwiające logowanie również w zakresie podejmowania współpracy ze współpracującymi z (...) S.A. spółkami, w tym podjęcia czynności celem zlecenia powodowi prowadzenia windykacji przeciwko zgłoszonym dłużnikom strony pozwanej. Powód wskazał, iż dostęp do indywidualnego konta miała jedynie pozwana, która zalogowała się do systemu i skorzystała z wyboru opcji „wezwanie do zapłaty plus”. Nadto powód podkreślił, że przed zawarciem umowy pozwana zapoznała się z informacjami, w których została poinformowana, iż po odzyskaniu należności otrzyma fakturę prowizyjną.

/odpowiedź na sprzeciw k. 46-50 akt o sygn. XIII GC 3021/16/

Postanowieniem z dnia 13 października 2017 roku tut. Sąd połączył do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawę o sygn. akt XIII GC 3021/16 ze sprawą XIII GC 1676/16. Połączone sprawy były prowadzone pod sygnaturą XIII GC 1676/16, jako wszczętą wcześniej.

/postanowienie k. 180/

W dniu 25 listopada 2019 roku Stowarzyszenie (...) z siedzibą w P. wstąpiło do niniejszego postępowania.

/pismo k. 527-528/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Przedstawiciele (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. w ramach czynności związanych z pozyskiwaniem klientów wielokrotnie kontaktowali się telefonicznie z pozwaną przedstawiając jej ofertę współpracy. Jednym ze sposobów na odzyskanie należności od dłużników miało być ujawnienie ich danych w prowadzonym przez spółkę rejestrze.

/zeznania A. M. k. 78v.-79, 539v.-541/

W dniu 11 lutego 2015 roku doszło do zawarcia pomiędzy stronami telefonicznie umowy serwisu ochrony przedsiębiorcy. Przedmiotem umowy miało być świadczenie usług udostępniania informacji gospodarczych zgodnie z ustawą z dnia 9 kwietnia 2010 roku o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych. Podczas rozmowy pozwana została poinformowana, iż telefoniczna rejestracja oznacza zawarcie umowy i uprawnia do korzystania z usług w ograniczonym zakresie, tj. w zakresie: sprawdzania siebie i rejestru zapytań, sprawdzania

przedsiębiorców, monitorowania przedsiębiorców, zlecenia wysyłki wezwania do zapłaty zwykłego – bez dopisania dłużnika, zlecenia wysyłki do zapłaty PLUS - bez dopisania dłużnika, ale z windykacją, narzędzi prewencyjnych programu Rzetelna Firma. W pozostałym zaś zakresie – co do przekazywania informacji gospodarczych i sprawdzania informacji o konsumentach, konieczne jest podpisanie przez pozwaną dokumentów, które przesłane zostaną jej na podany przez nią adres e-mail. Nadto, A. M. została poinformowana, że umowa została zawarta na czas nieokreślony, zaś za świadczone usługi zobowiązana jest uiszczać comiesięczną opłatę w kwocie 400 zł netto. A. M. zaakceptowała podane warunki umowy.

/transkrypcja rozmowy telefonicznej k. 86-88/

W tym samym dniu, tj. w dniu 11 lutego 2015 roku przedstawiciel powoda (...) S.A. z siedzibą we W. przesłał pozwanej na podany adres e-mail blankiet umowy – Serwis Ochrony Przedsiębiorcy wraz z aneksem. Z umowy wynikało, że opłata miesięczna za świadczenie usług przez powoda miała wynosić 650 zł. Pozwana w ramach tej usługi miała otrzymać na start pakiet „Bezpieczna firma” (do uruchomienia w przeciągu pierwszego miesiąca) pozwalający na 200 jednorazowych sprawdzeń i włączenie stałego monitoringu dotychczasowych kontrahentów pozwanej. Po wykorzystaniu przez pozwaną bezpłatnego sprawdzenia kontrahenta opłata za tę usługę miała wynieść 19 zł, a włączenie stałego monitoringu kolejnych kontrahentów 0,10 zł dziennie za kontrahenta. Zgodnie z umową możliwość dopisywania informacji o dłużnikach pozwanej miała być bezpłatna, natomiast koszt usunięcia informacji o dłużnikach wynosił 49 zł. Ponadto, w umowie przewidziano dodatkowe płatne usługi w postaci wysłania wezwania do zapłaty zwykłego za cenę 19 zł i opłatę za odzyskanie należności w wysokości 89 zł, a także „wezwania do zapłaty plus na koszt dłużnika” przy kosztach prowizji 12% stanowiących opłatę za odzyskanie należności. W przypadku wysyłki wezwania w ramach **„wezwania do zapłaty plus na koszt dłużnika” usługa ta miała być bezpłatna (0 zł)**. Jednorazowa opłata aktywacyjna miała być płatna przy pierwszej fakturze i obejmować rejestrację w systemie, wygenerowanie loginu i hasła do systemu (...) oraz przesłanie kompletu materiałów startowych.

Integralną część umowy stanowiły Ogólne Warunki Współpracy, zgodnie zaś z ust. 1 OWW umowa wchodzi w życie z dniem rejestracji w systemie (...). Klient zobowiązany był do dostarczenia oryginału umowy na adres siedziby (...). W przypadku przesłania umowy w formie elektronicznej (skan) lub za pośrednictwem faksu dopuszczono możliwość rejestracji umowy z ograniczonym zakresem usług – w takiej sytuacji klient nie będzie miał możliwości dopisywania informacji o dłużnikach oraz sprawdzania informacji o zobowiązaniach konsumentów. Umowa nie została podpisana przez pozwaną, ani odesłana powodowi w formie skanu, czy faksu, czy też podpisanego egzemplarza.

/e-mail k. 30, umowa k. 32, OWW k. 33, okoliczności bezsporne/

Do umowy został załączony aneks, z którego wynikało, że opłata aktywacyjna wynosi 100 zł netto, zamiast 500 zł netto, a miesięczny abonament wynosi 400 zł netto, zamiast 650 zł netto na cały czas trwania umowy. W §3 aneksu przewidziano, że postanowienia aneksu obowiązują od dnia podpisania umowy o współpracy z powodem.

/aneks k. 34/

Z pozwaną skontaktowała się telefonicznie przedstawiciel (...) M. Z. będąca opiekunem firmy pozwanej. Podczas rozmowy pozwana potwierdziła dane firmy oraz okoliczność zawarcia umowy z powodem w dniu 11 lutego 2015 roku. Pozwana poinformowała przedstawicielkę powoda, iż posiada dokumenty dotyczące należności, którą chce wyegzekwować oraz wskazała, iż może ww. dokumenty przesłać powodowi drogą elektroniczną. Pozwana próbowała wcześniej wyegzekwować od dłużnika należność kierując do dłużnika wezwania do zapłaty. Pozwana podczas rozmowy została także poinformowana, że firma (...) wystawi jej fakturę tytułem wynagrodzenia prowizyjnego (9% na etapie polubownym, 12% na etapie windykacyjnym), a następnie wysyłana zostanie nota obciążeniowa do dłużnika.

/transkrypcja rozmowy telefonicznej k. 365-368/

Początkowo podczas procesu logowania na stronie (...) wystąpiły problemy, co zostało zapisane w postaci żądań zmiany hasła. Dane do logowania pozwana otrzymała w wiadomości e-mail od powoda. Zostały zarejestrowane dwa

błędne logowania klienta. Przyczyną nieudanych logowań do systemu była próba wprowadzenia błędnego hasła. Na loginie klienta nastąpiły zmiany haseł. Błędnych logowań i logowania po resecie hasła dokonała osoba mająca dostęp do tych samych danych.

/ustna opinia uzupełniająca biegłego k. 320, zeznania A. M. k. 539v. - 541/

Hasło do serwisu powoda zostaje wysłane na zdefiniowany w umowie i wprowadzony podczas rejestracji numer telefonu klienta. Nawet jeśli zmiana hasła zostaje zainicjowana przez osobę nieuprawnioną to i tak zresetowane hasło zostaje przesłane na numer telefonu klienta podany podczas rejestracji. W niniejszej sprawie zarejestrowano w systemie zmianę hasła w momencie dodawania umowy w dniu 11 lutego 2015 roku, następnie na prośbę klienta w dniu 16 lutego 2015 roku i ponownie w dniu 18 lutego 2015 roku, po którym to zresetowaniu hasła pozwana zalogowała się do systemu i przy pierwszym logowaniu sama zmieniła hasło. Zresetowanie hasła nastąpiło na wniosek użytkownika w ramach rozmowy telefonicznej po weryfikacji danych wskazanych przez użytkownika przy zawarciu umowy. Login stanowił NIP przedsiębiorstwa pozwanej. Zainicjowanie procedury zmiany hasła jest możliwe poprzez e-mail po wypełnieniu formularza. Weryfikacja następuje podczas wysyłania formularza.

/opinia uzupełniająca biegłego z załącznikami k. 355-362, k. 416-418/

Przez proces logowania do systemu (...) pozwana została przeprowadzona przez przedstawiciela powoda, który na bieżąco informował pozwaną o wykonywanych przez nią czynnościach. Początkowo pozwana została poinstruowana, aby wejść w panel klienta dla biznesu, następnie została poproszona o potwierdzenie poprawności wszystkich danych. Pozwana potwierdziła, iż dane są prawidłowe. Podczas rozmowy telefonicznej pozwana wprowadziła do systemu (...) również dane dłużnika w ramach usługi „wezwanie do zapłaty plus”.

/transkrypcja rozmowy telefonicznej k. 368-377, zeznania A. M. k. 539v. - 541/

W dniu 18 lutego 2015 roku o godz. 8:22 pozwanej udało się pierwszy raz poprawnie zalogować do systemu. Tego samego dnia o godzinie 8:45 pozwana kolejny raz poprawnie zalogowała się do systemu. W tym samym dniu o godzinie 9:02 nastąpiło dodanie WDZ (wezwanie do zapłaty) do systemu, a o godzinie 13 nastąpiło automatyczne zlecenie pisma „wezwanie do zapłaty do wydruku i do wysyłki mailowej”. W dniu 19 lutego 2015 roku o godzinie 00:20 nastąpiło automatyczne przekazanie zlecenia do windykacji zgodnie z procesem, o godzinie 3:36 nastąpiło automatyczne przekazanie zobowiązania do (...) celem upublicznienia w rejestrze informacji gospodarczych, a o godzinie 10:04 nastąpiło usunięcie informacji gospodarczej z (...) na zlecenie windykacji.

/informacje o logowaniu k. 47-49, opinia uzupełniająca k. 224-226, ustna opinia uzupełniająca k. 319v. - 320/

W panelu klienta po wybraniu usługi „wezwanie do zapłaty plus” (WDZP) jest wyświetlany ekran z informacją o wymogu akceptacji regulaminu, na którym trzeba kliknąć pobierz OW. Powoduje to wyświetlenie się systemowego okienka pomocniczego, które umożliwia albo zapisanie regulaminu na dysku albo jego otwarcie przez domyślnie ustawiony program do przeglądania plików. Istnieje możliwość, że otworzy się od razu gotowy plik do przeczytania. W obu przypadkach skutkuje to pobraniem pliku o formacie pdf z warunkami umowy i klient dostanie możliwość zaakceptowania warunków, ponownego pobrania OW, jak również powrotu do początku procesu. Akceptacja wymaga naciśnięcia stosowanego „przycisku”. Przycisk „wezwanie do zapłaty” (WDZ) jest osadzony w systemie (...), ale w momencie kliknięcia w niego i przejścia dalej klient operuje już w (...) Sp. z o.o. Sp.k. we W..

/opinia uzupełniająca z załącznikami k. 355-362/

Akceptacja regulaminu odbywa się poprzez kliknięcie przycisku „wyślij wezwanie” – przycisk ten znajduje się pod oświadczeniem, że klient zapoznał się z tym regulaminem i pod „zalinkowanym” odesłaniem do tego regulaminu, który klient może otworzyć i przeczytać przed przekazaniem sprawy.

/uzupełniająca opinia biegłego k. 416-418, screeny z portalu k. 423-427, k. 431v./

System, w którym zalogowała się pozwana został napisany na potrzeby powoda (...) S.A. z siedzibą we W.. Do pewnego momentu właścicielem było (...), a po udzieleniu zlecenia poprzez kliknięcie czerwonego przycisku przechodzi się do programu, którego właścicielem jest (...).

/uzupełniająca opinia biegłego k. 224-226, ustna opinia uzupełniająca k. 319v. - 320, uzupełniająca opinia biegłego k. 432/

Zgodnie z ogólnymi warunkami realizacji zlecenia windykacji w ramach umowy na usługę „wezwanie do zapłaty plus” umowa została zawarta na czas nieokreślony (pkt 7). Każda ze stron może wypowiedzieć umowę w formie pisemnej pod rygorem nieważności z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia liczonego na koniec miesiąca kalendarzowego. Wypowiedzenie umowy nie powoduje wygaśnięcia umowy z (...) S.A. z siedzibą we W., ani wygaśnięcia dotychczasowych zleceń windykacji.

Stosownie do pkt 5 wysokość wynagrodzenia wynosi na etapie polubownym 9% nie mniej niż 510 zł, na etapie windykacyjnym 12% nie mniej niż 510 zł. W pkt 6 wskazano natomiast, że wystawienie faktury stanowi podstawę do obciążenia dłużnika jej równowartością. (...) wystawi w imieniu klienta notę obciążeniową na koszty dochodzenia należności, którą prześle do klienta. Klient na podstawie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych ma prawo skierować notę obciążeniową do dłużnika i żądać zwrotu poniesionych kosztów, a jeżeli dłużnik nie ureguluje kwoty kosztów w terminie, mogą one być dochodzone na etapie postępowania sądowego.

Zgodnie z pkt 8 (...) przysługuje prawo naliczania kary umownej w wysokości 50% wynagrodzenia prowizyjnego jakie należałoby się (...) w przypadku skutecznego odzyskania zobowiązania objętego zleceniem na etapie postępowania windykacyjnego w przypadku wycofania przez klienta zlecenia **z przyczyn leżących po stronie klienta**, które to wycofanie możliwe jest wyłącznie w przypadkach braku jakiegokolwiek zaspokojenia wierzytelności określonej w zleceniu oraz braku ugody/porozumienia z dłużnikiem dotyczącej wierzytelności określonej w zleceniu, a także nieodesłania przez klienta do (...) S.A. z siedzibą we W. w terminie do 45 dni od daty przekazania zlecenia oryginału umowy o współpracy uprawniającej do dopisania informacji gospodarczej do systemu (...) S.A. z siedzibą we W..

/OWU k. 16-17 akt o sygn. GC 3021/16/

Powodowie korzystali z usług następujących operatorów internetowych: (...) S.A. oraz (...) S.A. Pozwana korzysta z usług operatora internetowego (...) S.A.

/pisma k. 179, 182, 184/

W dniu 18 lutego 2015 roku powód (...) wezwał do zapłaty dłużnika pozwanej - Zakłady (...) S.A. z siedzibą w N. w imieniu pozwanej do zapłaty kwoty 664.906,64 zł w nieprzekraczalnym terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. W wezwaniu jednocześnie poinformowano, że dłużnik ma obowiązek zwrócić wierzycielowi koszty odzyskania należności, które wynoszą min. 9% należności.

/wezwanie k. 19-20, potwierdzenie nadania k. 21-22/

Ponowne wezwanie do zapłaty zostało skierowane do ww. dłużnika pozwanej w dniu 19 lutego 2015 roku (158.670 euro).

/wezwanie k. 23-24/

W dniu 3 marca 2015 roku powód (...) wystawił wobec dłużnika pozwanej ostateczne wezwanie do zapłaty kwoty 158.670 euro.

/wezwanie k. 25-26/

Powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wystawił wobec pozwanej następujące faktury VAT:

- 1) nr (...) z dnia 2 marca 2015 roku na kwotę 439,28 zł tytułem aktywacji podstawowej oraz opłaty za abonament za okres od 11 do 28 lutego 2015 roku;
- 2) nr (...) z dnia 1 kwietnia 2015 roku na kwotę 492 zł tytułem opłaty za abonament za okres od 1 do 31 marca 2015 roku;
- 3) nr (...) z dnia 4 maja 2015 roku na kwotę 492 zł tytułem opłaty za abonament za okres od 1 do 30 kwietnia 2015 roku;
- 4) nr (...) z dnia 1 czerwca 2015 roku na kwotę 492 zł tytułem opłaty za abonament za okres od 1 do 31 maja 2015 roku;
- 5) nr (...) z dnia 1 lipca 2015 roku na kwotę 492 zł tytułem opłaty za abonament za okres od 1 do 30 czerwca 2015 roku;
- 6) nr (...) z dnia 3 sierpnia 2015 roku na kwotę 492 zł tytułem opłaty za abonament za okres od 1 do 31 lipca 2015 roku;
- 7) nr (...) z dnia 1 września 2015 roku na kwotę 492 zł tytułem opłaty za abonament za okres od 1 do 31 sierpnia 2015 roku;
- 8) nr (...) z dnia 1 października 2015 roku na kwotę 360,80 zł tytułem opłaty za abonament za okres od 1 do 22 września 2015 roku;

/faktury k. 35-42/

Pozwana w dniu 15 kwietnia 2015 roku odesłała powodowi bez księgowania dwie z ww. faktur VAT podając jako przyczynę odesłania, iż zostały one wystawione bezpodstawnie.

/pismo wraz z potwierdzeniem nadania k. 54/

W piśmie z dnia 15 lipca 2015 roku skierowanym do powoda pozwana ponownie podkreśliła, że nie złożyła oświadczenia o przyjęciu oferty powoda, a także została wprowadzona w błąd przez pracownika powoda zapewniającego o bezpłatności jednego wezwania do zapłaty. Pismo to złożyła za pośrednictwem pełnomocnika – radcy prawnego E. I.. W treści pisma nie znalazło się oświadczenie o uchyleniu się od skutków wcześniejszego oświadczenia woli jako złożonego pod wpływem błędu lub podstęp.

/pismo wraz z potwierdzeniem nadania k. 55/

Powód (...) S.A. zwrócił się do pozwanej z prośbą o potwierdzenie prawidłowości salda na dzień 31 października 2015 roku w wysokości 3.752,08 zł. Pozwana w odpowiedzi nie potwierdziła prawidłowości salda oraz odesłała dokumenty bez podpisu.

/pismo wraz z potwierdzeniem nadania k. 56, potwierdzenie sald k. 57-58/

W dniu 10 listopada 2015 roku powód skierował do pozwanej wezwanie do zapłaty kwoty 3.752,08 zł.

/wezwanie k. 43-44, potwierdzenie nadania k. 45/

W dniu 13 marca 2015 roku powód (...) wystawił wobec pozwanej fakturę Vat nr (...) na kwotę 36.496,95 zł tytułem prowizji za zlecenie (...) od kwoty 659.384,89 zł. Jako termin zapłaty ustalono dzień 27 marca 2015 roku.

/faktura k. 27 akt o sygn. GC 3021/16/

Pozwana odesłała ww. fakturę bez jej księgowania, bowiem w ocenie pozwanej żądanie zapłaty faktury było całkowicie bezzasadne z uwagi na nie zawarcie przez nią umowy z powodem (...).

/pismo k. 39, potwierdzenie nadania k. 40 akt o sygn. GC 3021/16/

Z uwagi na brak zapłaty ww. faktury powód (...) wezwał pozwaną w dniu 28 lipca 2015 roku do zapłaty kwoty 36.496,95 zł wraz z należnymi odsetkami w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wezwania pod rygorem skierowania sprawy na drogę sądową.

/wezwanie k. 28, potwierdzenie nadania k. 29, rejestr VAT k. 41-43 akt o sygn. GC 3021/16/

Pismem z dnia 3 marca 2015 roku pozwana odstąpiła od umowy na usługę „wezwanie do zapłaty plus” oraz wszystkich innych umów zawartych w dniu 18 lutego 2015 roku z powodem (...).

/pismo wraz z potwierdzeniem nadania k. 51 akt o sygn. GC 3021/16/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których autentyczność i prawdziwość nie była przez nie kwestionowana i które nie budziły wątpliwości Sądu co do swej wiarygodności, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary. Pozostałe dokumenty zgromadzone w aktach sprawy nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż nie wnosiły do sprawy żadnych nowych, istotnych okoliczności. Sąd oparł się także na dowodzie z nagrania rozmowy telefonicznej zawartego na płycie CD, a także dokonanej transkrypcji na podstawie których ustalił okoliczności dotyczące zawarcia przez strony umowy, w tym również co do ceny za świadczone usługi oraz zakresu usług, jakie miały być świadczone, a także okoliczności związanych z przebiegiem procesu logowania pozwanej do systemu powoda (...) S.A. z siedzibą we W..

Nagranie to nie było spóźnionym dowodem, skoro pojawiło się w sprawie na jej początkowym etapie, przed połączeniem spraw do wspólnego rozpoznania, a także przed rozpoznaniem wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, którego przeprowadzenie wydatnie przedłużyło postępowanie w sprawie. Przy przyjęciu środka dowodowego i dopuszczeniu dowodu z transkrypcji i z nagrania zastosowanie miał bowiem art. 207 § 6 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym w dacie przeprowadzenia dowodu.

Sąd odmówił wiary zeznaniom pozwanej w których podała, że nie rozpoznaje swojego głosu (k. 540). Treść rozmowy ujawniona na nagraniu odpowiada jej transkrypcji. Informacje, jakich pozwana udziela, także wymiana zdań z konsultantką telefoniczną utwierdzają, że rozmowa była autentyczna, a osoba która przedstawiła się jako pozwana jest pozwaną. Zaprzeczenie oczywistym okolicznością nie tylko stanowiło taktykę procesową, lecz w istocie wpływało na ocenę wiarygodności zeznań pozwanej co do całokształtu jej zeznań. Przesłuchanie strony jest takim samym dowodem, jak inne czynności postępowania dowodowego związane z osobowymi źródłami dowodowymi. Relacja zawsze ma w pewnym stopniu subiektywny charakter, stąd dopuszczalny jest brak pewności, co do zdarzeń i co do stopnia świadomości w dacie składania określonych oświadczeń. Ten mechanizm pozwana wyjaśniła w toku swoich zeznań poprzedzających zamknięcie rozprawy. Wskazała, że inaczej postrzegała pewne oświadczenia kiedy je składała, inaczej interpretuje je obecnie na skutek upływu lat i zaangażowania w proces. Jej relacja zatem nie była swobodna i szczerą, kiedy odnosiła się do treści rozmów telefonicznych, bowiem jak mantra powracało stwierdzenie „nie zawierałam umowy”, będące w istocie stanowiskiem procesowym. Okoliczność ta, jak wynika z dalszej części uzasadnienia, nie miała istotnego wpływu na treść rozstrzygnięcia.

Podobnie, nieprawidłowe było przekonanie pozwanej, że uchyliła się od skutków swojego oświadczenia woli, jako złożonego pod wpływem błędu. Oświadczenia te, w tym składane przez pełnomocnika na etapie przedprocesowym – nie zawierały konstytutywnych elementów oświadczenia o uchyleniu się od skutków wcześniejszego oświadczenia woli. Gdyby składała je sama pozwana, oczywiście badanie precyzji tych pism odbywałoby się z uwzględnieniem ograniczonej kompetencji prawnej, mimo formalnego statusu przedsiębiorcy. Niemniej, skoro pozwana już na tym etapie udzieliła pełnomocnictwa radcy prawnemu, to należało oczekiwać, że profesjonalistałoży oświadczenie, którego znaczenie prawne będzie jasne i stanowcze, nie poddające się wykładni rozszerzającej. Oświadczenie złożone w imieniu pozwanej było zatem kwestionowaniem formy zawarcia umowy, negocjowaniem zawarcia umowy i zapowiedzią wszczęcia postępowania karnego (k. 55). W żadnym razie zaś ani pismo pełnomocnika pozwanej z k. 54 ani pismo z k. 55 nie stanowiło oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczeń woli złożonych pod wpływem błędu na co w swoich zeznaniach wskazywała pozwana w toku całego procesu.

Sąd zważył co następuje:

Oba powództwa nie zasługiwały na uwzględnienie.

Na wstępie należy zaznaczyć, że szereg zgłoszonych przez stronę pozwaną zarzutów w odniesieniu do obu połączonych pozwów nie był zasadny.

W niniejszej sprawie powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. domagając się zasądzenia od pozwanej A. M. kwoty 4.116,94 zł swoje roszczenie wywodził z łączącej strony, zawartej telefonicznie, umowy o współpracę. Pozwana A. M. kwestionowała roszczenie powoda w całości wskazując, że nie zawierała z powodem umowy w formie telefonicznej, a także, że została celowo wprowadzona w błąd przez przedstawiciela powoda, który podczas rozmowy telefonicznej zapewnił ją o bezpłatności jednego wezwania do zapłaty i braku dalszych konsekwencji finansowych. W ocenie Sądu nie było wątpliwości, iż w czasie rozmowy telefonicznej, która odbyła się w dniu 11 lutego 2015 roku, **doszło do zawarcia między stronami umowy o treści potwierdzonej w wiadomości e-mail z tego samego dnia**. Z treści nagrania wyraźnie bowiem wynika, że przedstawiciel powoda poinformował pozwaną, że zawierana umowa uprawnia do korzystania z usług w ograniczonym zakresie, tj. w zakresie: sprawdzania siebie i rejestru zapytań, sprawdzania przedsiębiorców, monitorowania przedsiębiorców, zlecenia wysyłki wezwania do zapłaty zwykłego – bez dopisania dłużnika, zlecenia wysyłki do zapłaty PLUS - bez dopisania dłużnika, ale z windyacją, narzędzi prewencyjnych programu Rzetelna Firma. W pozostałym zaś zakresie – co do przekazywania informacji gospodarczych i sprawdzania informacji o konsumentach, konieczne było podpisanie dokumentów, które przesłane zostały pozwanej na podany przez nią adres e-mail, których ostatecznie pozwana nie podpisała, co stanowiło w niniejszym postępowaniu okoliczność niesporna. Ponownego podkreślenia wymaga, iż pozwana została poinformowana przez swoich rozmówców o warunkach proponowanej jej umowy, które pozwoliły pozwanej na podjęcie w sposób swobodny decyzji o zawarciu umowy. Oświadczenie o zaakceptowaniu warunków umowy pozwana złożyła i to w sposób świadomy i oświecony. Pozwana także nie złożyła oświadczenia o uchyleniu się od skutków zawartej umowy pod wpływem błędu, na co zwrócono uwagę podczas oceny jej zeznań przez Sąd.

Niespornym jest, iż zgodnie z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 roku o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (tj. Dz.U. z 2019 roku; poz. 681) wierzyciel może przekazywać do biura informacje gospodarcze w celu ich ujawnienia, jeżeli zawarł z biurem umowę o udostępnianie informacji gospodarczych, którą sporządza się na piśmie pod rygorem nieważności. Z definicji zawartej w art. 2 ust. 2 pkt 6 tej ustawy wynika, iż przez udostępnianie informacji gospodarczych rozumie się: „przekazywanie przez wierzyciela informacji gospodarczych do biura informacji gospodarczej oraz ujawnianie tych informacji przez to biuro”. Jest to przepis bezwzględnie obowiązujący i oznacza, że – w przypadku braku umowy na piśmie pomiędzy wierzycielem i biurem – przekazanie informacji gospodarczych obarczone byłoby nieważnością z mocy samego prawa (tak A. Marzec, Komentarz do art. 12 ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, LEX 2011).

Mając na względzie okoliczności niniejszej sprawy, a przede wszystkim niekwestionowaną okoliczność nie podpisania przez pozwaną A. M. przesłanego jej blankietu umowy, przyjęć zatem należało, że **strony nie zawarły ważnej i skutecznej umowy o udostępnianie informacji gospodarczych w rozumieniu powyższej ustawy**. Jednakże umowa przewidywała, oprócz usług związanych z przekazywaniem informacji gospodarczych oraz możliwości sprawdzania informacji o konsumentach, również inne usługi, a **umowa o świadczenie takich usług nie wymagała formy pisemnej dla swej ważności**. Nadto, powód poinformował pozwaną, że do czasu przesłania do siedziby (...) egzemplarza podpisanej umowy, będzie **mogła korzystać z wszystkich usług (...) wynikających z zawartej umowy telefonicznej, za wyjątkiem przekazywania informacji gospodarczych oraz sprawdzania informacji o konsumentach**.

Skoro zatem pozwana A. M. w czasie rozmowy telefonicznej z przedstawicielem powoda w dniu 11 lutego 2015 roku potwierdziła przedstawione jej warunki umowy, uznać należało, iż doszło do zawarcia umowy o świadczenie usług wyraźnie wskazanych w treści rozmowy, innych niż polegających na udostępnianiu informacji gospodarczych (które dla swej ważności wymagały formy pisemnej). Powyższe oznacza, iż nieważna jest tylko część umowy dotycząca

świadczenia usług przewidzianych przez ustawę o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych. Stosownie bowiem do art. 58 § 3 k.c. jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana. Konstrukcja ustawowa przyjęta w art. 58 § 3 k.c. świadczy o preferencji rozwiązania umożliwiającego utrzymanie ważności zawartej czynności prawnej. Pozwoliło to zatem na uznanie przez Sąd, iż w pozostałym zaś zakresie umowa (zawarta telefonicznie) jest ważna i jest umową o świadczenie usług, do której zastosowanie ma art. 750 k.c. w zw. z art. 735 k.c.

Uznając, iż doszło między stronami do zawarcia (przez telefon) umowy obejmującej świadczenie usług takich jak: sprawdzanie siebie i rejestru zapytań, sprawdzanie przedsiębiorców, monitorowanie przedsiębiorców, zlecenie wysyłki wezwania do zapłaty zwykłego – bez dopisania dłużnika, zlecenie wysyłki do zapłaty PLUS bez dopisania dłużnika, ale z windykacją, narzędzia prewencyjne i uczestnictwo w programie Rzetelna Firma, wskazać należy, że obowiązkiem pozwanej A. M. było uiszczenia należności związanych z ustaloną przez strony opłatą abonamentową, czego bezspornie pozwana nie uczyniła. Na marginesie tylko wskazać należy, iż po zawarciu umowy pozwana A. M. nie składała oświadczeń woli ani o uchyleniu się od skutków prawnych, ani też o odstąpieniu od umowy oraz, że bez znaczenia dla wykonania przez pozwaną obowiązków z zawartej ważnie i w sposób skuteczny umowy, tj. zapłaty abonamentu, pozostaje okoliczność, iż pozwana zalogowała się do systemu powoda jedynie trzykrotnie, czy też w wyniku działań powoda nie została wyegzekwowana w żadnej części należność od dłużnika pozwanej.

Jednak w tym miejscu podkreślić należy, iż stosownie do treści art. 6 k.c. ciężar dowodu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Regułą tą potwierdza regulacja zawarta w przepisie art. 232 k.p.c. Przepis ten stanowi, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W efekcie, jeżeli materiał dowodowy zgromadzony przez strony nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z nie udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. W niniejszej sprawie ciężar udowodnienia faktów przemawiających zarówno za zasadnością jak i wysokością roszczenia spoczywa na powodzie. Dla wykazania zasadności swojego żądania, tak w zakresie zasady, jak i wysokości powód przedłożył m.in. blankiet umowy Serwis Ochrony Przedsiębiorcy, który w pkt 1 zawiera cennik usług, a także wystawione wobec pozwanej faktury VAT opiewające na uzgodnioną przez strony stawkę aktywacji podstawowej oraz opłaty abonamentowej SOP Biznes Komfort 650/400. Jednak w ocenie Sądu przedstawione przez powoda faktury **z uwagi na nieważność części umowy nie stanowią w niniejszej sprawie dowodu na okoliczność wysokości zobowiązania pozwanej**, zwłaszcza w sytuacji, gdy pozwana **kwestionowała roszczenie powoda zarówno co do zasady, jak i jego wysokości. Z wystawionych wobec pozwanej faktur Vat tytułem opłaty abonamentowej za wskazane na nich okresy rozliczeniowe nie sposób bowiem wyliczyć, jaka winna być opłata za wszystkie inne usługi z których korzystała pozwana poza usługami związanymi z przekazywaniem informacji gospodarczych oraz możliwości sprawdzania informacji o konsumentach.** Wysokości tych opłat nie można również wyliczyć na podstawie przedstawionych przez powoda szczególnych warunków współpracy (k. 32). Warunków tych w formie pisemnej pozwana nie podpisała i nie odesłała, zatem w tym zakresie nie można uznać, że postanowienia OWW ją wiązały. Podsumowując stwierdzić należy, że strona powodowa w niniejszej sprawie w żaden sposób nie wykazała okoliczności uzasadniających **wysokość dochodzonego roszczenia.** Z uwagi na powyższe powództwo (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. nie zasługiwało na uwzględnienie, o czym Sąd orzekł w pkt I.1 wyroku.

Żądanie przez powoda zasądzenia kwoty stanowiącej równowartość 40 euro na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 118) podlegało oddaleniu z uwagi na jego akcesoryjny charakter względem należności głównej. Skoro powód nie był uprawniony do żądania od pozwanej zapłaty dochodzonego pozwem świadczenia pieniężnego, nie mógł z tytułu opóźnienia w jego płatności wywodzić skutków prawnych niekorzystnych dla pozwanej.

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa z siedzibą we W. powołując się na fakt zawarcia umowy z pozwaną A. M. domagał się zasądzenia na jego rzecz wynagrodzenia za wykonane usługi windykacji. Pozwana kierując zarzuty przeciwko żądaniu pozwu m.in. w sprzeciwie od nakazu zapłaty zaprzeczyła,

iż pomiędzy stronami istnieje jakikolwiek stosunek zobowiązaniowy. W toku postępowania pozwana podnosiła, iż przedstawiciel (...) S.A. z siedzibą we W. nie poinformował jej o rozpoczęciu kolejnego płatnego etapu zlecenia działań windykacyjnych, co uniemożliwiło jej rezygnację z tych usług we właściwym czasie. W niniejszej sprawie należało zatem dokonać oceny, czy doszło do skutecznego zawarcia umowy o wskazanej treści oraz, czy istniały podstawy do obciążenia pozwanej kwotą dochodzoną pozwem, a wynikającą z wystawionej w dniu 13 marca 2015 roku przez spółkę (...) faktury VAT nr (...) tytułem prowizji za zlecenie.

Jak wynika z całokształtu okoliczności niniejszej sprawy - pozwaną A. M. łączyła umowa o współpracę z (...) Spółką Akcyjną z siedzibą we W., na podstawie której pozwana miała, w zamian za uiszczanie opłaty abonamentowej możliwość korzystania z usług tego podmiotu w wyżej już omówionym zakresie. W umowie Serwisu Ochrony Przedsiębiorcy wskazano, że dostępne były dla pozwanej także dodatkowe usługi, takie jak: „wezwanie do zapłaty plus na koszt dłużnika” – bez opłaty za wysłanie wezwania i za prowizją maksymalnie w wysokości 12%, którą ponieść miał dłużnik oraz „postępowanie upominawcze w ramach wezwania do zapłaty plus na koszt dłużnika” – za darmo. Nadto, jak wynikało z zeznań pozwanej A. M. wszelkie czynności wykonywała ona korzystając wyłącznie z internetowego panelu klienta utworzonego dla niej przez (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą we W. oraz kontaktując się telefonicznie wyłącznie z doradcą klienta (opiekunem firmy pozwanej) z ramienia tego podmiotu. Także z telefonicznej pomocy przedstawiciela (...) S.A. z siedzibą we W. pozwana korzystała w związku z zamiarem zlecenia usługi „wezwanie do zapłaty plus” i nie była ona przez niego uprzedzana o możliwości zawarcia nowej odrębnej umowy z powodem (...) pozostając cały czas w przeświadczeniu, że przedstawiciel reprezentuje wyłącznie (...) S.A. Pozwana podczas rozmowy telefonicznej została natomiast poinformowana, iż w przypadku odzyskania należności zostanie jej wystawiona przez powoda (...) faktura tytułem wynagrodzenia prowizyjnego, a następnie wystawiona zostanie nota obciążeniowa dłużnikowi pozwanej.

Sąd korzystając z wiadomości specjalnych biegłego z zakresu informatyki ustalił, że pozwana działając w panelu klienta w systemie należącym do (...) S.A. z siedzibą we W. zaakceptowała warunki usługi „wezwanie do zapłaty plus” poprzez naciśnięcie stosownego przycisku. Z uwagi na fakt, że przycisk ten znajduje się pod oświadczeniem, iż klient zapoznał się z regulaminem i pod „zalinkowanym” odesłaniem do tego regulaminu, który klient może otworzyć i przeczytać przed przekazaniem sprawy nie budzi wątpliwości. Sądowi, że pozwana A. M. miała możliwość zapoznania się z ww. regulaminem, a co za tym idzie skutecznie zawarła umowę z powodem (...). Ustalenia zatem wymaga, czy dochodzone w niniejszym procesie przez powoda koszty działań windykacyjnych w wysokości 36.496,95 zł są zasadne. Podkreślenia bowiem wymaga, iż pozwana pozostawała w przekonaniu, iż czynności, w tym działania windykacyjne prowadzone są bez dodatkowych kosztów w ramach opłaty abonamentowej. Pozwana mogła pozostawać w takim przeświadczeniu, w szczególności z uwagi na informacje zawarte w umowie Serwis Ochrony Przedsiębiorcy, z których jak już wyżej wskazano wynika, że wysłanie „wezwania do zapłaty plus na koszt dłużnika” jest bezpłatne, bądź prowizja po odzyskaniu należności wynosić będzie maksymalnie 12%, którą i tak ponieść miał dłużnik. W przekonaniu tym pozwana została również utwierdzona przez przedstawiciela (...) S.A. M. Z. podczas jednej z rozmów telefonicznych. Z dokumentów przedłożonych w toku niniejszego postępowania, jak również informacji udzielonych podczas rozmowy telefonicznej z przedstawicielem z ramienia (...) S.A. wynika również, że faktura prowizyjna miała być wystawiona dopiero po odzyskaniu należności od dłużnika pozwanej na skutek postępowania polubownego lub windykacyjnego prowadzonego przez powoda (...). W ocenie Sądu informację tą rozumieć należy jako zapewnienie, że prowizja należna jest jedynie w sytuacji, **gdy wierzyciel otrzyma zapłatę od swego dłużnika wskutek działań powoda.**

Niezależnie od powyższego rozważając zasadność zapłaty przez pozwaną kwoty wynikającej z faktury, należy zważyć, że strona powodowa nie wykazała w toku niniejszego postępowania dwóch okoliczności - po pierwsze, aby dochodzona pozwem kwota była niezbędna z punktu widzenia realizacji obowiązków wynikających z zawartej pomiędzy stronami umowy, a po drugie, że powód rzeczywiście poniósł koszty w wysokości wynikającej z faktury. Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego działania powoda w ramach windykacji należności od dłużnika pozwanej – Zakładów (...) S.A. z siedzibą w N. sprowadzały się jedynie do wystosowania trzech wezwań do zapłaty - odpowiednio w dniach 18 lutego 2015 roku, 19 lutego 2015 roku oraz 3 marca 2015 roku. Powód w niniejszej sprawie nie wykazał jednak, aby wezwania te dotarły do dłużnika pozwanej wbrew spoczywającemu na nim w

tym względzie ciężarowi dowodowemu (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.). Przedstawienie jedynie zestawienia wysłanych listów poleconych bez choćby dowodów potwierdzenia ich odbioru nie świadczy nawet o okoliczności, iż dłużnik pozwanej wskazane wezwania otrzymał i miał możliwość zapoznania się z nimi. Co więcej, nie sposób uznać, ażeby owe wezwania do zapłaty odniosły jakikolwiek skutek, bowiem spłata zadłużenia nie nastąpiła. W ocenie Sądu powód niesłusznie obciążył pozwaną fakturą prowizyjną, bowiem jak już wskazano powyżej bez wątpienia należy rozumieć, iż faktura taka powinna zostać wystawiona przez powoda wyłącznie w sytuacji, gdy to jego własne działania skutecznie doprowadzą do zapłaty przez dłużnika choćby części należności. W ocenie Sądu przeciwne rozumienie ww. okoliczności prowadzioby do interpretacji umowy sprzecznej z zasadą ekwiwalentności świadczeń w umowach wzajemnych. W niniejszej sprawie powód nie wykazał więc, aby jego działania były ekwiwalentne do wysokości prowizji jakiej dochodził.

Powód jak już wskazano powyżej na dowód poniesienia kosztów windykacji przedstawił dokumenty w postaci trzech wezwań do zapłaty, jednakże nie można z nich wywieść, że w sprawie zostały podjęte czynności windykacyjne, których zakres wykraczałoby poza zakres normalnych działań wykonywanych przy odzyskiwaniu długu, a nadto takie, które generowałyby uzasadnione i celowe koszty w wyższej wysokości niż rekompensata z tytułu kosztów odzyskiwania należności w ryczałtowej wysokości 40 euro wynikająca z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 403 z późn. zm). Art. 10 ust. 1 wyżej powołanej ustawy przewiduje zatem swoisty ryczałt, stanowiący rekompensatę za koszty odzyskiwania należności określonych w ustawie – jest to kwota stanowiąca równowartość 40 euro. Wierzyciel nie musi wykazywać, że wydatki w takiej właśnie wysokości poniósł. Jeżeli natomiast domaga się zwrotu dalszych kosztów, wówczas winien udowodnić fakt ich poniesienia, a także zasadność ich poniesienia. Nie może być tu zupełnej dowolności dla wierzyciela, jeśli chodzi o skalę wydatków poniesionych w celu odzyskania danej należności. Zgodnie ust. 2 omawianego przepisu oprócz kwoty, o której mowa w ust. 1, wierzycielowi przysługuje również zwrot, w uzasadnionej wysokości, poniesionych kosztów odzyskiwania należności przewyższających tę kwotę. Ustawa wyraźnie zatem stanowi, że zwrotowi **podlegają jedynie koszty poniesione w uzasadnionej wysokości**. Takie sformułowanie ustawy nakłada na Sąd obowiązek zbadania z punktu widzenia tego kryterium kwoty poniesionej przez wierzyciela, a której zasądzenia domaga się w procesie. Treści art. 10 ust. 2 nie można zatem rozpatrywać w oderwaniu od ich rzeczywistego i uzasadnionego wymiaru, gdyż bez kontroli w tym zakresie wierzyciel mógłby domagać się zwrotu kosztów w rażąco niewspółmiernej wysokości. Takie stanowisko stałoby w sprzeczności m.in. z art. 354 § 2 k.c., który statuuje dla wierzyciela obowiązek wykonywania swoich uprawnień zgodnie z treścią zobowiązania, ale także w sposób odpowiadający jego celowi społeczno – gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego i ewentualnie ustalonym zwyczajom.

W tym zakresie Sąd konsekwentnie podziela stanowisko, jakie przedstawił Sąd Okręgowy w Łodzi w wyroku z dnia 30 września 2016 roku, sygn. akt XIII Ga 301/16, gdzie podkreślono, że: „Pod rządami poprzedniej wersji ustawy (...) obowiązywały przeciw równocześnie przepisy ogólne kodeksu cywilnego. Rozpatrując kwestię następstw opóźnienia w spłacie należności, zważyć należy choćby na treść art. 471 k.c. statuującego podstawy odpowiedzialności za nienależyte wykonanie lub niewykonanie zobowiązanie. Nieracjonalne byłoby wykraczanie poza granice normalnych następstw nienależytego wykonania zobowiązania i ustalanie kosztów odzyskiwania należności na poziomie wyższym niż uzasadnione. Treści art. 10 ust. 2. nie można zatem rozpatrywać w oderwaniu od ich rzeczywistego i uzasadnionego wymiaru, gdyż bez kontroli w tym zakresie wierzyciel mógłby domagać się zwrotu kosztów w rażąco niewspółmiernej wysokości”.

Przytoczone stanowisko jest już utrwalone w orzecznictwie Sądu Okręgowego w Łodzi, na co wskazują m.in.: w wyroku wydanym w dniu 6 lip 2016 roku w sprawie o sygnaturze XIII Ga 427/16, wyroku z dnia 14 lipca 2017 roku w sprawie o sygn. akt XIII Ga 146/17, a także wyroku z dnia 2 lutego 2016 roku w sprawie o sygn. akt XIII Ga 906/15, gdzie precyzyjnie wskazano, że: „Samo przedłożenie faktury i dowodu jej zapłaty jest niewystarczające. Wynagrodzenie żądane od pozwanego musi być w pewnym przynajmniej stopniu adekwatne do wykonanej pracy ponadstandardowej (która została określona ryczałtowo na kwotę 40 euro), przy dalszym założeniu, że była ona celowa”. W każdej z wymienionych spraw powodem była firma prowadząca nieskuteczną windykację należności a pozwanym wierzyciel,

który w wyniku odstąpienia od umowy, przy nieskutecznej windykacji był obciążany pełną prowizją, jak przy uzyskaniu zaspokojenia. Podobny pogląd zaaprobował Sąd Okręgowy w Łodzi w wyroku z dnia 25 października 2019 roku, w sprawie o sygn. akt XIII Ga 406/19. Jak zauważono w ostatnim z przytoczonych wyroków: przyjęcie, że nawet w braku realnych działań podmiot windykujący ma prawo do prowizji „prowadziłaby w istocie do oderwania wysokości wynagrodzenia od rzeczywistego nakładu pracy firmy windykacyjnej. W zasadzie, należałoby w takiej sytuacji uznać, że wynagrodzenie należy się zawsze, choćby realnie nie zostały podjęte czynności windykacyjne. Przy takim ujęciu wskazane postanowienie umowne stanowiłoby pułapkę kontraktową. Jeżeli działania windykatora mają jedynie charakter pozorowany, zaś dający zlecenie chce się uwolnić od zobowiązania, to jest pozbawiony całkowicie ochrony prawnej”. W analogicznej sytuacji pozwana w niniejszej sprawie w krótkim czasie po udzieleniu zlecenia odstąpiła od umowy, wskazując na utratę zaufania do powoda (...). W tej sytuacji obciążenie jej prowizją w wysokości dochodzonej pozwem stanowiłoby naruszenie art. 353¹ k.c.

W konsekwencji stwierdzić należy, że żądanie powoda nie zostało przez powoda należycie udowodnione i uzasadnione, roszczenie to zatem ma w istocie charakter dowolny. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby powód przedsięwziął inne czynności poza wysłaniem do dłużnika pozwanej trzech wezwań do zapłaty. Jak już wcześniej wskazano z okoliczności sprawy nie wynika, aby należność została uregulowana w jakiegokolwiek części. Fakt ten potwierdziła również pozwana. Z uwagi na okoliczność rozwiązania przez pozwaną umowy z powodem w tej sytuacji nie można również przyjąć, że rozpatrywana sprawa należała do kategorii spraw, w której działania powoda zakrojone na większą skalę niż to wynika z wystosowanych wezwań do zapłaty były konieczne. Wynagrodzenie żądane od pozwanej musi być w pewnym przynajmniej stopniu adekwatne do wykonanej pracy ponadstandardowej (która została określona ryczałtowo na kwotę 40 euro), przy dalszym założeniu, że była ona celowa. To zatem powód winien udowodnić, że żądanie przekraczające ustawowy ryczałt 40 euro od należności jest uzasadnione, nie zaś dowolne, czego jednak nie uczynił. Z uwagi na powyższe powództwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej z siedzibą we W. nie zasługiwało na uwzględnienie, o czym Sąd orzekł w pkt II.1 wyroku.

W razie zaś nie podzielenia wskazanego stanowiska, w ocenie Sądu prowizja była rażąco nieproporcjonalna do zakresu działań windykacyjnych powoda, zatem roszczenie naruszało zasady rzetelności i uczciwości kontraktowej mieszczące się w formule art. 5 k.c. stosowanego do obrotu gospodarczego. Zatem roszczenie powoda nie było wykonywaniem prawa podmiotowego zasługującego na udzielenie mu ochrony prawnej.

W jednej kwestii strony w obu połączonych sprawach pozostawały zgodne, wskazując na stopień skomplikowania sporu uzasadniający podwójną stawkę kosztów zastępstwa prawnego. Z uwagi na fakt, iż strona pozwana wniosła o zasądzenie na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości kwoty te należało zasądzić od powodów na rzecz pozwanej w pkt I.2 oraz II.2 wyroku. O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. powodowie w obu sprawach przegrali spór w całości a zatem byli zobowiązani do poniesienia kosztów niezbędnych oraz celowych dla prowadzenia sporu przez pozwaną. Na koszty te w sprawie z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. złożyły się wynagrodzenie pełnomocnika w osobie adwokata reprezentującego pozwaną w kwocie 1.800 zł (900 zł x 2), opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz zaliczka w kwocie 500 zł na wydatki biegłego. W sprawie z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej z siedzibą we W. złożyły się wynagrodzenie pełnomocnika w osobie adwokata reprezentującego pozwaną w kwocie 7.200 zł (3.600 zł x 2) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Sąd zasądził podwójną stawkę wynagrodzenia pełnomocnika pozwanej uwzględniając ponadprzeciętny nakład pracy w obu połączonych sprawach. Odnosząc się do kwestii nakładu pracy pełnomocnika w niniejszej sprawie, przez to pojęcie rozumieć należy w szczególności stopień skomplikowania sprawy, ilość i obszerność złożonych w sprawie pism procesowych oraz udział w rozprawach, a także pozasądową pomoc prawną udzieloną klientce w związku ze sprawą. Stopień skomplikowania sprawy wiązać należy z koniecznością odwołania się do wiadomości specjalnych i dopuszczeniem w niej dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu informatyki.

Ponadto, wobec tego iż w trakcie postępowania powstałe wydatki w postaci wynagrodzenia biegłego zostały tymczasowo pokryte ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, Sąd na

podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 785) w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. nakazał pobrać od powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej z siedzibą we W. kwotę 1.639,79 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych w pkt II. 3 wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)

10 lutego 2020 roku